

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v stolnem
farovžu.

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Slišimo, da mnogo naročnikov ne dobivlja redno „Slov. Gospodarja“ pri dotičnih poštah, posebno da zahaja mnogo listov v zgnubo. Prošimo tedaj, da dotični naročniki takoj reklamirajo; potem se bomo, če treba, pri višjem poštnem uradu pritožili. „Slov. Gosp.“ plačuje kolek ravno tako, kakor druge novine. Sicer pa prosimo tudi p. n. prejemnike lista pomisliti, da „Slov. Gospodar“ en den pozneje izhaja, kedar ga zadene — konfiskacija!

Vabilo k letnemu občnemu zboru katol. tiskovnega društva.

Katol. tiskovno društvo v Mariboru obhaja z ozirom na §§. 16—19. dr. prav. svoj letni občni zbor dne 7. marca ob 10. uri predpoldnom v stolno-farni duhovnišnici, h kateremu so vsi čč. gg. družbeniki uljudno povabljeni. Nepričujoči smejo vsled §. 19. po pooblaščenih glasovati in voliti.

Kat. tiskovno društvo v Mariboru, dne 10. febr. 1876.

Odbor.

Vabilo k letnemu občnemu zboru družbe duhovnikov Lavantinske škofije.

Družba duhovnikov Lavantinske škofije obhaja vsled §§. 20—23. dr. prav. in §. 9. oprav. reda svoj letni občni zbor dne 7. marca ob dveh popoldne v kn. šk. pisarni, h kateremu se vsi čč. gg. družbeniki uljudno povabijo. — Nepričujoči smejo po §. 15. dr. pr. za volitev novega odbora svoj glas pisмено poslati občnemu zboru.

Družba duhovnikov Lav. škofije, dne 10. febr. 1876.

Odbor.

Nova davkarska postava.

Povsod čutijo potrebo nove, jasne in določne postave gledé štempeljnov ali kolekov. Sedanja je namreč z brezštevilnimi zaukazi jako pomanjkljiva, ki nam dela neznano veliko rekurzov in štempeljskih kaznovanj. Vsi bi dobro novo štem-

peljsko postavo z veseljem sprejeli. Toda mesto dobre, nove štempeljske postave, je minister Depretis državnemu zboru predložil 2 načrta, ki stare postave ne odpravljata, jo še poojstrujeta in ki se tedaj nikomur ne dopadata, najmanj liberalnim poslancem, ki se bojijo vse zaupanje pri svojih volileh zgubiti, če novo postavo sprejmejo. Zato se jej na vso moč upirajo.

Prvi načrt zadeva kolekovanje menjic (Wechsel), trgovskih pisem in računov. Jegova posebnost je, da žuga s strahovitim kaznovanjem, če bi se kdo pri štempeljnih pregrešil in premalo plačal. Po §. 75. sedanje postave si kaznovan plačal trikrat prikrajsani znesek, po novi postavi bi pa utegnil plačati po 20—100krat. Na primer: če vzameš sedaj štempelj za 36 kr. mesto za 50 kr., plačaš $14 \times 3 = 42$ kr. kazni, po novi postavi bi pa utegnil plačati po 2 fl. 80 kr. do 14 fl. Ali če bi se vsled stare, zamotane, nejasne štempeljske postave zmotil in bi vzel štempelj za 5 fl. mesto za 7 fl. 50 kr., bi imel plačati od 50—250 fl. To je vendar strahovito!

Drugi načrt ministrov meri pred vsem na povišanje finančnih dohodkov. V ta namen hoče minister štempelj pri sodnijskih vlogah od 12 kr. vzvišati do 20 kr. pri zneskih od 25—50 fl., pri drugih pa od 36 kr. do 50 kr. Skušnja uči, da deseti penez ljudje jako neradi plačujejo. Sedaj se računi $3\frac{1}{2}\%$ in 25% naklade; na primer od 1600 fl., koje si moral dati za kupljeno posestvo, si plačal $3\frac{1}{2}\%$ desetega peneza, t. j. 56 fl. in 25% naklade, t. j. 14 fl., skupaj 70 fl. Vendar, če še ni dolgo, kar se je poslednjič pri istem posestvu plačeval desetek, si dobil primernega od-pustka. Ta odpustek hoče minister sedaj od-praviti, in mesto sedanjih $3\frac{1}{2}\%$ zanaprej le 3% desetka povsod in vselej zaračunati. Vendar kdor pomisli, kako pogosto se sedaj posestva prodajajo, kako močno se zemljišča trgajo in razkosavljajo in kako hudo se število eksekutivnih dražeb množi (136 dražeb je samo na Štajerskem v mesecu febr. naznanjenih), ta bo kmalu prevedel, da $\frac{1}{2}\%$ menjši desetek tukaj le malo pomeni in da bi se,

zlasti kmetskim ljudem, velike denarne žrtve naložile, če bi ministrov nasvet v državnem zboru obveljal. Minister je to sam priznal rekoč, da se nadja 3 1/2 milijona gold. dobiti; dohtarji, notarji pa trdijo, da bi minister dobil najmanj 12 milijonov gold., kar bi pri sedanjih hudi denarni stiski, pri obnem hiranju kupčije in obrta bila silno občutljiva svota. Toda, kakor se kaže, ministrov nasvet ne bode obveljal. Tem bolj pa je želeti, da bi brž obveljala misel, katero je kandidat g. dr. Radač svojim volilcem razložil, naj bi se skoro izdelala nova, jasna in določna štempeljska postava, da bo enkrat konec sitnim rekurzom in brezštevilnim štempeljskim kaznim!

Cerkvene zadeve.

Milostljivi naš gospod knez in škof bodo v tem letu v Brašlovski, Celjski, Šmarski in Mariborski dekaniji (ob levem Dravskem bregu) zakrament sv. birme delili, in sicer v mariborski dekaniji naslednje dni; 19. aprila v Zgornji Kungoti; 20. pri sv. Marjeti na Pesnici; 23. pri sv. Petru pri Mariboru; 24. pri sv. Martinu pri Vurmbergu; 25. pri sv. Barbari pri Vurmbergu; 27. v Selnici in 29. aprila v Kamci. Za druge imenovane dekanije se bodo posamezni dnevi pozneje naznanili.

Gledé sv. posta so sv. Oče na prošnjo našega Milostljivega knezo-škofa dovolili mnogo polajšanj, to pa zavolj posebnih okoliščin in potreb časa, v kojem živimo. „Gledé polajšanja velja sedaj sledeče: 1. Za celo škofijo. Kedarkoli pride zapovedani praznik na tak den, ko je meso jesti prepovedano, (n. pr. petek), se sme na tak praznik meso vživati, brez da bi dolžnost bila, se zavolj tega prejšnji den mesa zdržati. 2. Za posamesne kraje. Kjerkoli se bo ob petkih ali drugih takih dneh, ko je meso jesti prepovedano, sejem obhajal, kjer se veliko ljudstva zbere, tam se sme na sejmovi den meso zavživati. 3. Za posamesne osebe. a) Vse dni med letom, razun pepelnice, treh zadnjih dni velikega tedna in dveh bilj, pred binkoštim namreč in Božičem, smejo mesene jedi zavživati: Delalci v rudokopih in fabrikah. Popotniki, ki v gostilnicah in krčmah jedó. Tudi drugi (tedaj ne samo popotniki), kateri n. pr. v mestih, trgih itd. navadno v gostilnico na hrano hodijo. b) Vse dni med letom, razun edinega velikega petka, smejo mesene jedi zavživati: Konduktterji na železnicah. Vsi, ki z železnico potujejo, in so prisiljeni na železniških postajah v ondodnih gostilnicah si hrane vzeti. Boleniki v toplicah, na slatinah ali v drugih zdravilstvenih zavodih, s svojimi domačimi in strežniki vred. Ne velja pa ta polajšava za tiste, ki le kar za kratek čas v toplice, na slatino itd. hodijo. c) Vse dni med letom, brez vse izjeme, smejo mesene jedi zavživati: Taki ubogi, kateri si zavoljo presilnega uboštva jedil izbrati ne morejo, ter so prisil-

jeni jesti, karkoli se jim dá (tedaj le takrat, kadar postnih jedi za vbogajme ne dobijo). Sploh vse one osebe, ktere in kakor dolgo pri takih ljudeh za hlapce, dekle itd. služijo, ali iz drugih vzrokov pri njih stanovati morajo, kjer se nikoli postne jedi na mizo ne postavijo. Vendar naj se, ako je kolikaj mogoče, vsaj na veliki petek mesenih jedi zdržijo.“

Letošnji postni pastirski list toži o brezbožnem časnikarstvu (cajtingah), ki ljudem versko prepričanje ruši in veselo upanje na nebeški raj podira. Žalibog, da je tudi pri nas ova tožba le preveč opravičena. Letni proračun graškega: „Volksbildungsverein“ kaže, da ima nevarni „Dorfbothe“ 2900 naročnikov, in šteje samo na Slov. Štajerskem 652 prejemnikov, zlasti na deželi. Koliko tisoč znane „Tagesposte“ k nam zabaja, to nam natanko ni znano, toda gotovo veliko. In ko nebi imeli „Slov. Gospodarja“ takega, kakor je, tedaj bi gotovo še slaboglasni „Tednik“ naše sploh verno slovensko ljudstvo pačit prihajal. Da smo ovi „Tednik“ izpodrinoli, to je zasluga društvenikov kat. tiskovnega društva in pa jegovega lista „Slov. Gospodarja“, ki si je ohranil stare prejemnike in letos še pridobil blizo 200 novih.

Bismark je poslal kardinala Hohenlobeta v Rim, da bi posredoval med vlado nemško in papežem. Pa Hohenlohe predobro pozna sv. Očeta in še ni v misel vzel, zakaj je prišel, dasi je bil že večkrat pri papežu. Če bi pa skušal to le količkaj v misel vzeti, rekli so neki Pij IX., mu bodo povedali, kar mu gre.

Čč. 60. Franciškani spadajoči k hrvatsko-slovenski provinciji sv. Kapistrana imajo v naši škofiji 2 kloštra (v Nazaretu in v Brežicah) 14 mešnikov, 3 klerike, 6 svetnih, 4 tercijarje, skupaj 27 oseb, — v ljubljanskej škofiji 3 kloštre, 37 duhovnikov, 8 svetnih, 7 tercijarjev, skupaj 52. — V zagrebškej 4 kloštre z 22 mešnike, 8 svetnih, 7 tercijarjev, skupaj 37. — V tržaškej 1 kloster, 7 mešnikov, 2 svetna, 2 tercijarja, skupaj 11. — V senjskej 1 kloster, 12 mešnikov, 1 klerika novince, 2 svetna, skupaj 15. — V Ameriki 1 mešnika. Tedaj skupaj: 12 samostanov, 105 mešnikov, 6 klerikov, 4 novince, 31 svetnih, 24 tercijarjev — vseh 170 oseb. —

Gospodarske stvari.

Gospod Adam Skrbina in jegovi sosedi.

III. Kako se da slaba njiva spremeniti v dober travnik? Vrbanov Pivko si je nekoliko goldinarjev prikrčmaril in od soseda Grabljivca: „kak' se reče“, ki je imel največje posestvo v celi fari, kupil precej zapuščeno njivo. To je bil namenjen spremeniti v travnik, da mu nebi bilo več treba za svojo kravico drage krme kupovati. Zato mu je bila prva skrb g. Skrbino prašati: kako bi se to dalo najbolje storiti. Re-

kel je še, da je na omenjeni njivi predlanskim bil oves posejan, lani pa krompir nasajen.

G. Skrbina odgovori njemu in navzočim sosedom: oče Pivko, ako želite svojo njivo spremeniti v dober travnik, potem pazite posebno na 3 reči. Prvič pripravite zemljišče močno in krepko za nasad nove trave; oslabiljeno zemljišče ne more nikdar močne, goste trave nastaviti. Drugič, odpravite ves plevel, škodljive, slabe rastline, ki dobro travo dušijo in izpodrivljajo. Tretjič skrbite za dobro travno seme.

Na dalje še imate na sledeče paziti! Če se dela lotite v spomladi, tedaj najbolje storite, če odberete čas kmalu po ovesovi sejatvi. Če že niste lani v jeseni dali dobrega gnoja podorati, tako storite to letos celo za gotovo. Gnoja mora veliko in debelo natrošenega biti in naj se mogoče globoko podorje. Zorana njiva se ima potem lepo poravnati in dobro zavleči. Tako, sedaj pa je treba iti travnega semena sejati! Semena se računani na 1 oral: (če pri starem ostanemo!), a) 1 mecen lepega ovsar; b) 2 funta orjaške detelje (Riesenklee); c) 2 funta lucerne; d) 2 funta bele detelje (Weissklee) in e) 1—2 funta Timotejeve trave (Timotheusgras). Ta semena se poprej dobro pomešajo, potem po vsej njivi enakomerno posejejo in z brano rahlo zavlačijo. Kdor ni pred sejanjem zemljišča z gnojnico zalival, ta naj to stori potem ko je seme že pognalo, to je: kake 3—4 tedne po sejanju. Vendar boljše je to storiti pred sejatvijo. Oves, ki je le redko vsejan, bo kmalu pognal in precej visok postal in tako mladi travi senco delal in zavetje dajal, in ko bo oves zrel, bo se tudi trava pod in med njim zgostila in z njim vred veselo, obilo kositev dala. Kdor še potem v jeseni nekoliko gnoja razgrne, in po zimi ali vsaj zgodaj v spomladi 1—2 centa gnojne soli potrosi, ali kar je še bolje, se soleno gnojnico vse zemljišče enakomerno naškropi, ta sme upati, da bo nakosil veliko lepega sene in otave — slaba njiva se mu je spremenila v dober travnik.

Kder je zemljišče posebno trdo in če je vreme ugodno, ondi se naj takrat, kedar mladi oves prične zetavati ali v klasje vhajati, vse čisto pokosi. Tako se še tisto leto pride gotovo do druge kositve, posebno če se nekoliko z gnojnico škropi. Ova rana ali prva kositev koristi posebno mladi detelji, ki se potem tako ukrepi in zgosti, da jej še najhujša zima ne škodi. Če se na zimo po novem travniku še razgrne tenka plast gnoja, tako daja ta mladi travi najkoristnišo odejo.

Karfijol.

(Konec.)

Tudi za pridelovanje semena je tota zarod jedin sposoben. Sem ter tje karfijol tudi jeseni zasajajo, ki ga pa je treba s suhimi pokrivalnimi tvarinami postaviti s smrekovim vejem proti zimskemu mrazu varovati. Včasih se ti nasadi dobro

obnesejo, vendar pa ima prej omenjeni način brez ugovora pred zadnjim prednost.

Zemljišče, na katerem se ima karfijol pridelovati, mora najmanj 0'47—0'60 metrov globoko prerahljano biti. Zato je najboljša, da se zemlja prej vzrigola in pri ti priliki neki del gnoja pod zemljo pospravi. Predno se sajenke posadijo, mora se zemlja še z masnim gnojem pognojiti in potem z lopato plitvo preštihati. Ko je to delo storjeno, potem se še le sajenke po 0'60 metrov vrsta od vrste in sajenka od sajenke posadijo.

Dokler karfijol na gredah raste, se mora pogosto pleti in okopavati in posamezne sajenke osipavati.

Brž ko se rože ali glave začno razvijati, je dobro, da se posamezni listi tako privihajo, da se z njimi glave pokrijejo, ker tako cvet prav nježen ostane. Pred vsem drugim pa se mora karfijol zelnih gosenic skrbno braniti. Te namreč rože popolnoma snedo, tako, da nimajo nobene prave podobe. Včasih jih do cela vničijo. To velja pa sploh o vseh zelnatih pridelkih, ktere tota sovražnik leto na leto napada. Zelo škodljive so karfijolu tudi zelne bolhe, ktere mladim sajenkam srčna peresca objedo in tako včasih cele nasade vničijo. Treba je toraj karfijol posebno teh dveh sovražnikov skrbno varovati.

Karfijola je več sort, ranih in poznih, ktere se ravno zaradi tega tudi rano ali pozno sejejo.

Najboljše in priporočbe vredne so sledeče sorte:

1. Najranejši Erfurtski karfijol, 2. Rani Slaagski pritlični karfijol, 3. Rani Ciperski karfijol, 4. Veliki pozni azijski karfijol, 5. Pozni Standholdovi karfijol.

Kako rane zdraviti.

M. Mnogokrat nastanejo pri živini v mesu ali na koži iz raznih povodov po hojenju, po udarcih itd. ranein dobro je če človek ve tudi brez živinskega zdravnika z takimi ranami ravnati: Pri tem je sledeče pomniti.

Prvo, na kar se mora pri novi rani gledati je to, da se kri ustavi. Če rana ni prehuda, se to večidel samo po sebi zgodi. Če se pa kri neče ustaviti, se mora rana z mrzlo ali pa ledeno vodo ali pa z vodo, v kateri je jesih pomešan ali pa tudi v 10 delih vode 1 del žrepleve kisline izpirati. Tudi arnika z vodo stočena je dober pomoček. Mesne in kožne rane niso, če tudi precej velike, skoraj nikdar nevarne, in po bedrih in ozadkih in na vratu prav lahko zacelijo. Sprva se pokladajo na nje skozi dva dni mrzli pokladki in ko se začne gnojiti, se mora na to gledati, da se gnoj lepo iz njih odpravlja. Če se rana neče ognjiti, se mora večkrat z mlačno mlijlo vodo pomočiti ali pa z zmesijo, ki se napravi iz 2 jajčnih rumenjakov, 1¼ dekagrama terpetinoveca in iz 1½ litra mrzle vode. Ako bi pa v rani tako imenovano divje meso začelo rasti, se mora koža

s tekočino namakati, ktera se napravi, če se v 1½ litru mrzle vode 1¼ dekagrama klorovega apna raztopi. Tudi se potrosi s štupo iz prežganega galuna ali pa modrega vitrijola ali klorovega apna. Če pa to nič ne pomaga, se mora divje meso z razbeljenim železom izžgati.

Kako se les strohnjenja, piravosti varuje.

M. Neočiščen petrolej bodi si sam na sebi ali pomešan s kako mineralično barvo varuje les piravosti in gnjilobe. Tako pomazanega lesa se tudi podgane, miši in mrčesi ne lotijo. Taka maža je ravno tako hasnovita za plotove in planke, vrata in hlevno napravo, kakor tudi za vozove in drugo orodje.

Sejmovi. 22. v Teharju, v Veračah in pri sv. Vidu. 24. febr. v Kozjem, v Vidmu, v Arnaužu, v Laškem, v Rogatu, v Slov. Bistrici in pri sv. Duhu pri Ločah.

Dopisi.

Iz celjske okolice. (Nekaj o našem okr. zastopu.) Nek radovednež bi v „Slov. G.“ rad zvedel, zakaj okr. zastop celjski letos, ko je toliko snega, ne da po okr. cestah snežnega pluga vleči. Snega je po ravnini po pol sežnja in še več na debelo. V mesto Celje mora prihajati s živežem za mestjane, pa tudi k uradom veliko ljudi. Spodobilo bi se tedaj, da bi okr. zastop toliko razuma pokazal, in ljudem za njihove denarje pot pogladil. Ta liberalni zastop pušča to delo Tistemu, ki mu ne bo treba krajcarja za to delo plačati. — Pa jaz vem za uzrok, ki brani celjskemu okr. zastopu s plugom na beli dan — in ta je: pomanjkanje takega pluga. Vsak kočar ima lopar ali lopato, da se okoli hiše sneg odmeče, le okr. zastop celjski si ne more snežnega pluga pripraviti, akoravno pobira 19 % naklade. Tedaj je celjski okr. zastop varčen. Žalibog! da se taka varčnost na drugi strani ne kaže. V spomladi bo popravljaj most črez Voglajno v Teharjih. Proračun je bil izdelan in javna dražba razpisana. Toda proračun in pogodbe niso bile posebno prijetne, ker se nikdo oglasil ni, ki bi hotel delo prevzeti za kakih 2000 fl. in črez Zatoraj bode okr. zastop sam most popravljaj, ki bo gotovo več stal, kakor je v proračunu; zakaj, liberalni računar okr. zastopa celjskega lahko reče; ako ni mogel nikdo po prečenjenem proračunu mosta popravljati, ga tudi okr. zastop ne more!

Še nekaj o varčnosti celjskega okr. zastopa. Omenjeni zastop daje po celem okraju krave in telice za plemo popisati, da bi izračunal, koliko potrebujejo plemencev — bikov. To vse, je vse hvale vredno, le način, po katerem si število pridobiti hoče, se davkovplačujočemu kmetu ne more dopasti. Kajti krave in telice popisuje: 1. okrajni živinski zdravnik, ki dobiva razun svojega navad-

nega plačila kakih 5—6 gld. na dan; 2. kaki zaupni možje, ki zaslužijo na dan 2—3 gld.; pa čudno, v celjskem okraju hodi mož s živinskim zdravnikom, ki nikder nobenega zaupanja nima. Kako je ta mož k temu poslu prišel, vejo le tisti, kteri take službe „pod roko“ prijateljsko oddaja; in 3. ud srenjskega odbora — brez plačila. — Nečemo o tem govoriti, je le zimski pravi čas za to številenje. Zato si pa ti gospodje vejo pomagati, in popišejo pri eni hiši živino cele vasi ali okolice. — To kravje popisovanje bo trpelo kaka 2 mesca — tako si lahko vsak prerajta, kako drage bike bodo zdaj srenje dobivale. —

Ker je okr. zastop celjski tako skrben za število plodnih krav in potrebnih bikov, naj bi še tudi dal popisavati revšino med ljudmi; naj bi poskušal poizvedeti, koliko ljudi si ne more oblačila pripraviti, da bi ob nedeljah k službi božji šli; naj poskusi število poizvedeti tistih starišev, ki svojim otrokom ne morejo obutjelje kupiti, da bi jih v šolo pošiljali itd. in več hvaležnost in dobrega si bo pridobil, kakor pa s številanjem krav in bikov ali ne? — Vendar to je kaj druga! Siromaštvo ljudi se itak oznanuje pri cerkvah po službi božji, bere se po časnikih — ko se tolikih zemljišč in drugih stvari prodava za dolgove in za zaostale davke. To vse se lahko zve pri davkarji, pri sodnji in pri — dohtarjih. —

Iz Pilštanja. (Naš Jož. Kožuh) je sedaj od celjske okrožne sodnije nemilo zadet. Ta goljuf je imel pred nekimi leti, na Pilštanju svojo štacuno in je po svoji zanikernosti skoro zapravil vse svoje imetje, in ostalo premoženje mu je bilo po dražbi prodano.

Potem se je iz Pilštanja preselil v Črešnovce in pozneje v Marijo na gori in tam tudi ni nič prida delal; neko leto pozneje se je priklatil ta goljuf blizu Pilštanja na Okič, in tam je začel svoje poljušje napredovati. Pisaril je namreč fabrikantom in drugim trgovcem na vse kraje, da je veliki trgovec, in tako je z lažnjivim pisanjem marsikterega ogoljufal, da mu je poslal blaga, ali pa dal aro, na kakošno blago, itd. in tako je on ogoljufal nad 5000 gld.

Leta 1874 so prišle jegove golfige na dan in so ga v ječo zaprli. Po krivem pridobljeno blago je prodaval komur je mogel.

Pred sodnijo pa je tožil le 4 gospode, da so kupovali blago od njega, kakor da bi bili le ti edini kupčevalci njegovega blaga; med temi so: Kandolini iz Studenice, Kavčič iz Poličan, g. C. A. Šmidt iz Kozjega in g. Jul. Šmidt iz Pilštanja. Ko bi Kožuh pred sodnijo vse tožil, kolikor jih je od njega kaj kupovalo, mogel bi se del celjskih mestjanov kam preseliti, da bi imeli Kožuhovi toženci v Celju prostora.

Znano je tudi našemu ljudstvu sploh, da gospodi Carl in Julius Schmid s Kožuhom v nobeni veliki trgovski zvezi stali niso.

Kožuh je obsojen na 3 leta v težko ječo, in

Kandolini na eno leto. G. C. A. Šmidt, trgovec iz Kozjega plača 100 gld., ali pa sedi 20 dni v ječi, in g. Jul. Šmidt, trgovec iz Pilštanja pa 25 gld. in to zavoljo tega, ker je le neko blago s Kožuhom zamenjal, kupoval pa ni od njega nič, kakor nam kaže sodnijsko preiskovanje.

Tedaj je ono poročilo v zadnjem „Sl. Gosp.“ krivo, ki pravi, da je g. C. A. Šmidt, iz Kozjega obsojen 20 dni v ječo, in g. Jul. Šmidt iz Pilštanja pa 5 dni, to ni res. Vrh tega je še g. C. Šmidt pritožbo vložil pri višji sodnji.

Iz Slovenskih gor. Jareninska posojilna zadruga še vedno hira, akoravno si glasoviti načelnik, Kassesnig, veliko prizadeva, jo na čvrstjše noge od svojih postaviti. Hodi k posestnikom, sili jih k pristopu s takimi besedami: „Pristopite k „vorschussvereinu“; premislite, da Vam j—a—z zamorem veliko škodovati, pa tudi veliko koristiti.“ So li to besede za zdravnika? Posestnik je pozneje rekel: V sili vendar moram po njega poslati, raji pristopim, kakor da bi se v nevarnost podal. Še nekaj! tudi so vsi udi zadruginega odbora pod prisego zavezani molčati o tem, kar se tamkaj sklepa, tako udi sami pravijo. Vendar se ne vé, kde, komu in na kaj so prisegli; toliko je gotovo, da prisega ne drži, ker se vse v največjo jezo tistega — inteligentnega gospoda izve.

Kar je bilo v „Gospodarju“ štev. 6. povedano, da nekateri udi baje žirantov ne potrebujejo, je krivo; drugo je istina. Vsakemu svoje!

Iz Ruš. (Starosta duhovnikov) Lavan-tinske škofije, č. g. Janez Godina, duh. svet. in bivši župnik v Rušah so 10. februarja po dolgi bolezni v 91. letu mirno v Gospodu zaspali. Rajni so bili 27. aprila 1785 pri sv. Jurju na Ščavnici rojeni, 1815 za duhovna posvečeni; l. 1865 so služili v Rušah zlato sv. mešo, bili so tedaj čez 60 let duhoven. Pastirovali so kot kaplan 1 leto v Svičini, in 5 let pri sv. Lenartu v Slov. goricah za tem so bili 8 let kurat pri sv. Jurju na Pesnici, in 29 let župnik v Rušah, kder so od l. 1858 v pokoji živeli spoštovani in ljubljani od vsakega, kdorkoli jih je poznal. Posebno so jim bili udani jihovi nekdanji farmani, ki so jih radi v jihovi dolgi bolezni obiskovali, ter tudi jihovega spreveda vkljub velikemu snegu v obilnem številu se udeležili. Za kar jim naj bo tukaj očitna hvala izrečena. Rajnemu g. župniku pa želimo večni mir in pokoj in večna luč jim naj sveti!

Od sv. Lenarta v Slov. Goricah. (Volitvena ska zmaga) se začenja nagibljati na našo slovensko stran. Vsaj v našem okraju ne dobi nasprotni nemškutarski kandidat od 46 glasov morebiti ne 5 ali celo nobenega. Kajti poprejšni rogovileži n. pr. Trojički Wolf, so pomrli, drugi so pri volitvi volilnih mož propadli n. pr. sv. Barbarski Pezl in Kajnich, Roprčki Sollak, Antonski Alt. itd. Izvoljeni pa so skoro sami znani rodoljubi, vrli Slovenci, ki bodo domačina Slovenca dr. Radaja izvolili, a ne nesposobnega Mihel Wretzla, ki ne

vé prav ne nemški pa ne slovenski. Čudimo se le, kako še si tak človek sploh za častno mesto deželnega poslanca oglasiti upa. Imena naših volilnih mož so, kolikor mi je znano, sledeča: Šorman Jak. Pravdič Jak. kaplan Jurčič. Kosar Ant. Rola Mat. Landergast Juri. kaplan Fideršek. Krampergar Jan. Ornik Mart. Šilec Jan. Omulec Mart. Magdič Mih. Špindler Ant. Sarnetz Hein. Rantaša Jak. Šlaus Fr. Drozg Mat. Čuček Jan. Gosak Fr. Rotner Fil. Ornik Fr. Golob Ant. Križan Leop. Šumar Mat. Petek Mat. Golob Vid. Šegula Jak. Pečovnik Jak. Purgaj And. Pečovnik Ferd. Fahrer Joh. Čolnik Dom. Donik Fr. Kocmut Jan. Šalamun Jak. Rebernik Jak. Brlič Jan. Krajnc Jan. Krajnc Joh. Dobaja Jož. Čolnik Jož. Fras Jan. Ti bodo brez dvombe skoro vsi glasovali za našega slovenskega kandidata dr. Radaja. Ravno poizvemo, da se tudi v Slov. Bistriškem okraju za nas srečno vršijo volitve — glasoviti naš nasprotnik Soršak je propadel, tudi v Mariborskem okraju smo prodrli s starimi domoljubi, a pridobili novih — zmaga bo tedaj takrat gotovo na slovenski strani. Slišimo da bo volitev v soboto 26. februarja ob devetih predpoldnem v jezderski kosarni (Kavallerie-Kaserne) v št. Magdalenskem predmestju. Zato bo treba, da se naši volilni moške že v petek večer v Maribor podajo, kder jih bodo ovdešnji Slovenci gotovo z veseljem sprejeli. Treba nam bo namreč vsem od deveti uri na volišču biti, da izvolimo svoje moške v imenitni volilni komisijon. Zato svetujemo našim volilnim možem iz drugih okrajev, naj se ne zanašajo na železnico, ker je mogoče, da se ta zakasni. Tudi naj nihče svojega volilnega lista doma ne pozabi. Za drugo bo že naš volilni odbor v Mariboru skrbel. Živili Slovenci in njihov kandidat g. dr. Radaj!

Iz Pohorja. (Za naše volilne moške pa tudi za naše poslance nekaj.) Sitne volitve za volilne moške v našem okraju se vršijo. Volitva za deželnega poslanca je pred durmi. Znana sta že nasprotna kandidata, za nemčursko stran: znani (bogati) Wretzl; za slovensko stran učeni Dr. Radaj. Volitvena vojska se je začela, ktera stran bo zmagala, kdo ve? Naši Pohorci, ki so pred 5 leti zapeljani od dobro znanih agitatorjev (ki jih bojdaj še ni nič sram) volili zdaj tako zloglasnega Brandstetterja, se sramujejo in jim je žal — ali kaj pomaga kes ali grevenga po smrti? Da so Pohorci pred 5 leti poslušali svoje prave, resnične prijatelje — nebi bilo treba zdaj tote sitne volitve, nebi imeli stroškov in potov pa tudi velike sramote ne, da so izvolili arestanta Brandstetterja. Po tej britki skušnji ne ostane Pohorcem drugo, nego da zdaj vsi — od podnožja do vrhunca Pohorskega — kakor eden eden mož volijo narodnega od veljavnih možev priporočenega dr. Radaja, rojaka domačina. Tako bodo svojo prejšnjo zmoto vsaj nekoliko popravili in izbrisali madež, ki jih grdi. Pa tudi izvoljeni po

slanci bi morali imeti zmerom blagor ljudstva svojega pred očmi. Ljudstvo je katoliško, je slovensko, je ubogo. To so 3 točke, okoli katerih naj se suče vsa politika naših poslancev! V zbornicah pridejo na vrsto, verska, narodna in gmotna, gospodarska prašanja. V teh prašanjih naš poslanec ne sme trobiti v rog lažnjivega liberalizma, ampak mora stati na strani ljudstva, mora govoriti pa tudi glasovati katoliško, narodno in v povzdigo in napredek ljudskega gmotnega stanja. Nič ne dene, če poslanec se svojim obnašanjem pri najboljši volji ničesar ne doseže, ker ostane v manjšini — ljudstvo si le dobro zapomni, kateri poslanec ima besedo in srce za nja; temu pa ostane najboljša tolažba, da je hotel pomagati ljudstvu, pa ni mogel. Da je le volja poslančeva dobra, mu bo tudi ljubezen ljudstva zagotovljena in ne bo se mu treba bati, da ga pri drugi volitvi ljudstvo zavrže, kakor reč, ki ni za nobeno rabo.

Sirakuzanski kralj Dijoniz je velikokrat ponavljal: karkoli delaš, vselej pomisli na konec, in se je rešil gotove smrti. Ko bi bil Brandstetter, poslanec žalostnega spomina, tako ravnal, nebi zdaj sedel v ječi med goljufi in tati. Rešen bi bil politične smrti — rešeni bi bili tudi mi tote volitve; bilo bi njemu in nam pomagano — toda zdaj je prepozno — mrtev je za vselej, nikdar nikoli več ne bo sedel na sedežu poslanca. „De mortuis non nisi bene“, to je o mrtvih se naj le dobro govori, ker pa ničesar dobrega od njega ne vem — pa molčim; volimo dr. Radaja!

Pristavek. Program dr. Radaja, razvit pri št. Lenartskem shodu (glej 7 štev. Slov. Gosp.) mnogo spominja na g. Hermana, skušenega prijatelja Slovencev in neustrašljivega zagovornika našega na mnoge strani res ubogega kmetskega ljudstva! Tem bolj tedaj priporočamo kandidata dr. Radaja!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Sedanji ministri niso odstopili, kakor se je pretečeni teden mnogo pričakovalo. Novine pravijo, da še s pomočjo Andray-ja ostanejo; le minister Lasser namisli kmalu odstopiti. Minister Depretis si je premislil in ostane, čeravno so liberalni poslanci jegov načrt nove davkarske postave odložili. Vnauji listi pa trdijo, da je v najvišjih krogih na Dunaju odpust sedanjih ministrov toliko, kakor gotov. V državnem zboru je naš slavni g. Herman zopet branil brate Čeha in govoril za spravo z njimi. Ob enem je kresnol po predsedniku in mu očital, da dela s poslanci, kakor kak učitelj z učenci, kar je se vé predsednika hudo speklo. Naposled je še g. Herman rekel, da imajo Čehi popolnem prav, da ne gredó v državni zbor dunajski in da spoštevajé sami sebe ostanejo doma. Čehi so pa g. Hermanu iz Prage poslali — zahvalnico. — Za letošnje

stavljenje železnice v Istriji je državni zbor dovolil 3.200.000 fl., za železnico Tarnov-Leluhov v Gališkem 700.000 fl., za Siverič Šibenik v Dalmaciji 3.200.000 fl., za Rakovice-Protivin na Českem 900.000 fl., skupaj samo za nove železnice 8 milijonov. — Čehi imajo 24. febr. nove volitve za deželni zbor. Brez dvombe bodo zmagali zopet Staročehi, ki so kaj lepi oklic do volilcev izdali, ki te spodbuja k stalnosti in edinosti. — V Innsbrucku na Tirolskem je tamošnje patrijotično društvo zborovalo in se izreklo zoper prostovoljno in čedalje večje naseljevanje lutrovcev na Tirolskem, ki so sedaj v Innsbrucku in v Meranu zoper deželno postavo ustanovili 2 lutrovske župniji. Ob enem je prosilo deželni zbor, naj ta krepko brani pravice dežele Tirolske. — Naša avstrijska vojna šteje pri konjištvu sedaj 93.552 konjev, ki veljajo 23 $\frac{1}{2}$ milijona gold. in napravijo vsako leto 8.747.123 fl. stroškov. Hrvatski minister Pejačević je odstopil in pravijo, da bo ban Mažuranič jegov naslednik, general Fratrišević pa hrvatski ban. — Ogerska ministra Tisza in Szell bila sta 2 dni na Dunaju, kder sta se z našimi ministri pogovorila, da se 24. febr. zopet začne razprava o razmerah med nami in med Magjari. Bati se je, da nas imajo Magjari že v žaklju. Toda potrpiamo!

Vnanje države. Pruski Bismark z besedami vedno mir pridiguje, v djanju pa vojsko pripravlja in zaveznikov išče; zoper koga? No, to bo menda skoro jasno! Lahom je poslal 800 najnovejših pušek, koje je nek Mauser na Nemškem izdelal. Lahi sedaj izdelujejo po vseh mestih, kder so puškarne na nos na vrat — Mauserjeve puške za svojo vojno. — V Španiji se pričakuje bitka, ki bo odločila med kraljem Karlosom in liberalnim kraljem Alfonzom. Poslednjemu krepko pomagajo francoski frajmavrerji. — Turški sultan je zbolel, jegovi ministri pa so Črnogorcem ponudili kos Hercegovine, če jim pomagajo zoper vstaše Kristijane. Bratomorsko ponudbo so Črnogorci zavrgli. V Srbiji hudo vre; govorica gre, da bo zopet Jovan Ristič minister; to pa pomeni boj zoper Turka. V Bosni in Hercegovini se ni zgodilo nič posebnega. Naposled še omenimo govorico, katero raznašajo tuje, zlasti nemške novine. Pravijo, da se avstrijska vojna pripravlja na vojsko, da se prevažajo kanoni in streljivo na turško mejo, da so celo magjarski honvedi dobili povelje pripraviti se na daljno pot itd. Domače, zlasti vladine novine pa vse to preklicujejo. Sploh o turškem prašanju še se ne vé nič zanesljivega, čemur bo bližnja spomlad gotovo konec storila. Turki so dobili zopet 32 novih Kruppovih kanonov!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXV. Zapustivši genjenim srcem grob sv. Petra v njegovi veličastni cerkvi se podamo do Vatikana,

ki gredočemu od bazelike leži na levo. Prvič zadenemo na švicarsko papeževo stražo. Veselo jih je gledati, resnično lepi ljudje so. Iz vedrega obraza jim sveti poštenost in versko prepričanje. Oblačilo še jih dela bolj ponosne. Glavo pokriva prosta vojaška kapica, zagrnjeni so v temno-sive plašče po šegi naših vojakov, na nogah nosijo črno-žolte visoke nogovice, prepasane imajo svetle sable; i v rokah držijo precej dolge puške z nataknjenim bodalom. Povedali smo straži, da želimo dovoljenja dobiti v muzejum; hitro nas je eden od njih preštel; bilo nas je kakih 12 oseb; potem je vzel mene in še enega, in naju vodil po visokih, krasno prostranih stopnicah v uradnico, kder sva dobila za celo spodaj čakajočo družino pisma dovoljenja; eden listek velja za 5 oseb. Nekdaj ni bilo treba takega privoljenja; odkar so pa Pijemontezi v Rimu, sv. Oče ne dopušča komurbodi vstopiti v zbirko najslavitejših del.

Zdaj se podamo zopet proti cerkvi sv. Petra, ktero je treba od leve strani obhoditi, preden se pride zopet do Vatikana in do vrat v muzejum. Na tem potu se zamore vsak prepričati, kako ogromno velika da je vatikanska cerkva. Klestili smo, da so nam noge odrvene; naposled dospemo do namenjenega mesta. V muzejum vstopivši smo prehodili sobo za sobo. Kaj tukaj oko najde, in kako izvrstno je sploh vsako delo, kako mojsterske so podobe iz trdega kamna, iz bronu zlate, to se ne da popisati. Svet kaj enakega nima pokazati. Od najstarejših do najnovejših časov najdeš kamnoseška dela, egipčanske mumije, malike; podobe po raznih domišljijah izdelane na jezera v tujcu vzbujajo začudenje. Tukaj se morajo pa zijasta usta hudobnežev zapreti, ki papeže grdijo in jim sponašajo, da za povzdig in napredek svetnih vednosti in umetnosti niso ničesar storili. Na kakošni stopinji bi še dandanes stale razne umetnosti, ako jih papeži nebi bili podpirali, in ubogim delavcem pomagali? Papeži so neznano veliko storili za razne cerkvene in svetne umetnosti!

Potem smo prišli v slikarnico. Hiša sledi za hišo, in v vsakej najdeš kaj novega, kaj lepšega. Nekatere slike so ogromno velike in novejšee tako krasno napravljene, da se kaj izvrstnišega kmalu ne da misliti. Obiskal sem tudi za nekatere trenutke obče znano sikstinsko kapelo; ime je prejela od Siksta IV., kateri jo je postavil. Slovi zarad slike, ki je bržčas največja na celem svetu. Ves zid za altajem je ž njo pokrit in predstavlja poslednjo sodbo; naslikal jo je slavni Mihael Angelo. Cerkvene slovesnosti, ktere papež sami opravljajo, se tukaj vršijo. Kratko še hočem omeniti knjigarnico v Vatikanu; 2 sobi ste napolnjeni z adresami, ktere so Pij IX. pri raznih priložnostih od vseh krajev sveta dobili. Prekrasno so zvezane.

Slednjič še hočem nekatere besede povedati o velikosti Vatikana. To ti ni eno poslopje, tudi

ne delo enega papeža, ali enega stoletja, ampak poslopje stoji za in tik poslopja; več stotin let je preteklo, preden je postal sedanji stav. V njem se šteje 11.000 prostorov, hiš. sob, stopnic, potov; samo znotrajnih dvorov je 22. Resnično to neizmerno dvoranstvo zasluži, da stoji v bližnjem sosesstvu največje cerkve na svetu!

Na večer 10. aprila smo bili vsi povabljeni priti ob 6. uri h grofu Salovati-ju na korzu, da se pogovorimo zastran adrese za sv. Očeta. Sošlo se nas je lepo število iz raznih krajev in dežel. Bili so Lahi, Francozi, Angleži, Belgijanci, Nemci, Hrvati, celo eden Meksikanec bil je med nami. Avstrijancev nas je bilo največ, kakih 60. Za voditelja celemu poslanstvu je bil enoglasno izvoljen knez Windischgrätz; pismo do sv. Očeta je bilo sestavljeno v francozkem jeziku; bilo je prebrano, odobreno in od vseh lastnoročno podpisano. Naznanilo se nam je, da so sv. Oče obljubili nas sprejeti 13. aprila ob 1/2 12. uri, in da se med nas ne zmuzne kak ogleduh, je vsak dobil vstopni list. Grof Salovati nas je v svoji prekrasni dvorani ljubeznjivo sprejel, se z nami, kakor se znanci pogovarjal in zabavljal in potem prijazno poslovil. Ljubeznjivega obnašanja zlahtnega Rimljana ne bodem nikdar pozabil. Poštenost in dobroščnost ste mu sejale iz oces.

(Nastavek prihod.)

Slovstvo.

„Obrednik za cerkvenike.“ Sestavil Jernej Voh, kaplan v Konjicah.

dr. U. Če o kateri knigi velja, da je dobro došla, velja to o zgorej imenovani knjižici, ki je ravno na svetlo prišla ter obsega v čisti in jasni besedi vse, kar je cerkvenikom vedeti in storiti potreba. — Opravila cerkvenikov, dasi na videž kaj navadnega, so vendar sveta opravila, za katera je sv. cerkev nekdanj posebene službe in posvečene službenike bila vpeljala. Ako se po sedanji navadi ta opravila prepuščajo ne posvečenim cerkvenikom, niso s tem zgubila svoje visoke pomenbe, ampak tirjajo toliko večje skrbljivosti in natančnosti od njih, katerim so izročena, da se — po besedah sv. Pavla — „vse spodobno in v lepem redu godi.“ (I. Kor. 14, 40.)

K temu pomagati cerkvenikom, je namen tej, od prečastitega lavant. škofijstva potrjeni knjižici, ki obsega 152 strani. — Po kratkem vvodu, ki pojasnuje porabo te knjižice, sledi kratek imenik manj znanih stvari z latinskimi imeni, ki so na slovensko prevedena in kratko razložena. I. Del podaje potem splošni poduk za cerkvenika; a v II. delu sledé posebna ravnila za cerkvenika, kaj da ima opraviti: 1. pri raznih vrstah sv. meš; 2. pri popoldanski službi božji; 3. o raznih cerkvenih časih; 4. pri delitvi sv. zakramentov; 5. pri cerkvenih blagoslovilih. Ob koncu je kot dodatek: „Angelska služba“ — navod za ministrante.

Vse je lepo jasno in umevno povedano, da se brez posebnega truda lahko izuči vsak, kdor opravlja sveto in častito službo cerkveniško. — Hvala gre torej č. g. pisatelju, ki je z majhno, pa tehtno knjižico popolnil, kar je dosle v slov. cerkvenem slovstvu se pogrešalo.

Hvala gre pa tudi tiskarnici družbe sv. Mohora v Celovcu, ki je kaj lično natisnila to knjižico, in to po ceni, kakoršno težko druga tiskarna postavi. Pri 1500 odtisih stane namreč polja le 18 fl., v tem ko ste dve drugi tiskarnici slovenski zahtevale: ena 24 gld., druga pa celó 36 gld. od pôle pri istem številu odtisov.

Bodi torej na vsako stran izvrstna knjižica prav srčno priporočena vsem č. dušnim pastirjem in zlasti cerkvenikom.

Dobiva se pa priprosto vezana po 25 kr., v papir trdo vezana po 30 kr., in s platnom vezana 35 kr., in sicer v Celju pri Jan. Schmidu, v Ljubljani pri M. Gerberju, v Mariboru pri A. Novaku, v Ljutomeru pri J. Huberju, v Konjicah pa pri spisovatelju in založniku, č. g. Jerneju Vohu.

Smešničar 8. Minka toži Marinki: o moj Bog, kako je to, da je moj mož vsaki božji den pijan? Marinka: tukaj ti je odgovor lehek; tvoj mož pač ne more videtina prazne, ne polne kupice (glaža), če je prazna, jo hitro naliže, če je polna, jo še hitreje izpije, in tako je vsaki božji den pijan.

Razne stvari.

(Milodari za hercegovinske in bosenske rod-bine.) Č. g. Tomaž Mraz, župnik v Vubredu 2 fl. in neimenovan 2 fl., prenesek 70 fl. 10 kr. skupaj 72 fl. 10 kr.

(Katol. polit. društvo v Konjicah) ima v nedeljo 20. t. m. ob pol 4. popoldne na g. prvomestnikovem domu zbor — ob pol 6. pa tombolo za društvenike. Vse ude vabi odbor.

(Strašna nesreča) je zadela Jož. Šauca v Mislinju; mašina v tamošnji fabriki ga je zgrabila in zdrobila.

(Zmrznil) je Štef. Bezjak na stezi iz Ptuja v Cirkovce.

(Iskreli narodnjak) g. A. Abram c. kr. finančni inšpektor je iz Maribora prestavljen v Lienz na Tirolskem. Žal nam je za njega.

(G. Jan. Heinricher) pride iz Gradea v Celje kot predsednik okrožne sodnije.

(240 knapov) je bilo zasutih v premogovih rudah v Etiennu na Francoskem. Skoro vsi so mrtvi ostali.

(V Ljubljani) so 9. febr. vojaka J. Vargo, ki je svojega četnika zavrato ustrelil — obeseli.

(Spremembe v Lavantinski škofiji.) Za duhovna svetovalec sta imenovana č. gg. Frančišk Ogradi, špiritual v Mariborskem semenišču, in Ivan Žuža,

kn. šk. dvorni kaplan in konzistorialni tajnik. — Umrla sta č. gg. Ivan Godina, župnik v poklju, star 91 let, in Jožef Ropert, deficient, v svojem rojstnem kraju na Českem, star 79 let.

(Dražbe.) 18. febr. Jan. Pehar v Pivoli 1381 fl. 19. febr. Ant. Pestemer v Selnici 2425 fl., Ant. Pačar v Vozenici 1100 fl. (3.), Jak. Bernhard v Slivnici (3.), Jur. Draš v Kamci 7532 fl., Jan. Lerch v Mariboru (2.). 21. febr. V. Homer (3.), Mat. Guzaj v Voletini. 22. febr. Jöbstl v Gomilcah 5026 fl., Mat. Krajnc v Okiču (3.), Jan. Žiber v Brezovcu 800 fl. 23. febr. Jožefina Pribošič (3.). 24. febr. Vid Vidovič (3.), Julija Stupan 1540 fl., Marija Kovač 755 fl., Jur. Prosenjak 7650 fl.

Tržna cena

preteklega tedna po Hektolitrih.

(1 Hl. = 1⁶³/₁₀₀ vag.)

Mesta	Pšenice	Rži	Ječmena	Ovsa	Tursice	Prosa	Ajde
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Maribor . . .	8 10	6 70	5 53	3 60	4 80	5 4	4 70
Ptuj . . .	8 —	6 40	5 40	4 30	4 60	5 —	5 20
Slov. Gradec . . .	9 43	6 84	6 51	3 74	4 88	—	—
Gradec . . .	10 56	6 34	—	3 48	2 92	—	5 96
Celovec . . .	8 70	6 34	4 63	3 20	3 90	—	4 36
Ljubljana . . .	8 30	5 80	3 90	3 60	4 80	4 10	5 60
Varaždin . . .	6 53	5 15	—	3 34	3 45	—	4 27
Velenje . . .	9 36	6 92	6 50	4 20	4 88	5 76	6 90
Dunaj . . .	10 90	8 48	9 55	7 82	5 50	—	—
Buda-Pešt . . .	8 85	7 35	5 95	8 97	4 80	4 80	—

V Mariboru Hl. (hektoliter) krompirja 2 fl. 50 kr. Hl. ogolja trdega 1 fl., mehkega 66 kr., 1 kubik-meter 48 cm. dolgih, trdih drv 4 fl. 50 kr., mehkih 3 fl. 15 kr., kg. (kilogram) govedine 44 kr., kg. teletine 49 kr., kg. svinjetine 49 kr., kg. masla fl. 1.10, kg. putra 1 fl., kg. slanine frišne 60 kr., 50 kg. sena 1 fl. 40 kr., slame —, 89 kr., jajce velja 4 kr.

Loterijsne številke:

V Trstu 12. februarja 1876: 59 77 60 37 52.

V Lincu " " 14 46 20 35 25.

Prihodnje srečkanje: 26. februarja 1876.

Roman Pachner in sinovi

v Mariboru

priporočujejo iz trdega lesa dobro izdelana in cementirana merila za merjenja zrnja in sicer po sledeči velikosti posod in cene

10 20 25 50 litrov

2 fl. 80 kr. 3 fl. 75 kr. 4 fl. 50 kr. 7 fl.

Tudi se dobivajo pri njih razna merila iz pleha ali kositerja za razsipavne stvari in tekočine, potem uteži (gvihti), decimalne namizne in ravnotežne vage po najnižji ceni.

1—6

Oglasnik, priloga k šte. 8. „Slov. Gosp.“

V pojasnenje

bralcem navajamo nekatere glasove o pravem

Wilhelmovem
protiartritičnem protirevmatičnem
kri čistujočem čaju.

Tu so:

Dr. Rust je rekel v javni skupščini o njem: Wilhelmov kričistujoči čaj zasluži ime narodnega zdravila, ker daja na tisuče pričeval o dobrem vspehu pri revmatičnih in gihtičnih boleznih. — Ta čaj je zdravilo, po katerem bogati ravno tako, kakor revni rad seže, in gotove pomoči pričakuje, zdravilo, koje najveljavniši zdravniki iz prepričanja priporočajo. — Dr. Röder je pisal v „Medicinische Wochenschrift“ (1871): „Wilhelmov kričistujoči čaj je po medicinskih pravilih prav dobro narejena zmes takih rastlin, ki imajo specifičen vpliv na kožne bolezni, kadar se vsled razdražene ali odstranjene harmonije med elektriciteto zraka in kožne bolezni čutijo, ki so dostikrat nestrpljive.“ — Dvorni svetnik in profesor Oppolzer je rekel v bolenišnici pri postelji gihtičnega: Wilhelmov kričistujoči čaj zasluži več pozornosti, kajti veliko bolenikov, kojim sem na zahtevanje rabo čaja dovolil, se je o vspehu močno hvalilo.“

Svarimo pred

Svarimo pred

ponarejanjem.

sleparijo.

Pravi Wilhelmovi antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi se dobiva le iz prve mednarodne fabrikacije Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi v Neunkirchen pri Dunaju ali v mojih po časnikihi navedenih zalogah.

Zavitek, po 8 obrokov razdeljen,

po predpisu zdravnika pripravljen, s podukom v različnih jezičih 1 gld. posebej za kolek in zavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj dobiva v Mariboru pri Alojziju Kvandestu, v Celju pri Fr. Raušerju in v Baumbahovi apoteki, v Mozirju pri Tribune-u, v Podčetrtku pri Müllerju, v Slov. Bistrici pri Janezu Janošu, v Slov. Gradcu pri Kaligariču, v Ptujju pri Drag. Girodu, v Varaždinu pri dr. Hattlerju in v Ljubljani pri Lásniku, apotekarju.

Lep, hrastov les.

Podpisani imam 54 hrastov za prodati, 8 hrastov je tako lepih, da so za mlinške gredlne na Dravi, Muri. Sploh sodi moj hrastov les za vsakojako dotično porabo: za sode, za moste, preše, nasepne sohe, trame, špera pri ostrešjih itd. Ves les je zdrav, na dobri, vozom pristopni legi, kder kupljen les tudi nekoliko časa obležati zamore, če bi kdo hotel na lepše steze počakati.

Kdor omenjenega hrastovega les kaj kupiti želi, ta se naj oglasi pri meni,

Matiju Lešniku,

kmetu

pri Pesnici v Spod. Voličini, pošta sv. Lenart v Slovenskih goricah.

2—3

Pridite v Frauheim olja delat!!

Tomaž Krajnc, p. d. Maleč v Frauheimu da na znanja, da se je pri njem začelo olje delati.

Dela se kurbosno, makovo, orehovo, solnčnično, bukevčno, leneno, repno in stranikovo olje. Cena od litra je 5 kr., druga nič.

Preša je železna s kolesi, in eden mož bolj močno stisne, kakor na drugih lesenih prešah štirje može.

Tudi za mesiti je stroj ali mašina; ni treba z rokami mesiti.

Opominjani ste tudi, da jedrje dobro posušite, ki se nagleje melje in tudi več in boljšega olja dá.

Povabi Vas tudi, še pred pustom priti, ker je še več prostora. Delalo se bode do binkošti. Frauheim, dne 15. januarja 1876.

Tomaž Krajnc,

2—3

mlinar.

2—4

Dr. Alojzij Gregorič

je svojo odvetniško pisarno odprl

v

Ptaju

na Florijanovem trgu,
v hiši gospoda Bračko-ta.

Anton But,

2—3

pozlatar

v Kostrivnici pri Rogački Slatini

se priporoča častiv. farnim predstojništvom. On snaži stare lesene podobe, svečnike itd. in pozlatuje na novo. Je že prav mnogo v pozlačenje spadajočih del v zadovoljnost častiv. gosp. župnikov oskrbel, kar njegova spričevala kažejo.

F. AUCHMANN'OVA

c. k. privilegirana fabrika za figovo in surogatno kavo,

fabrika za šampanjevec in vinska kupčija

v Mariboru.

Svarilo slovenskim gospodinjam!

Ni dvomiti, da je marsikatera slovenskih gospodinj že slišala o tako zvanej Frank-kavi (kofetu), ki se nam za drage denarje iz tujega vvaža. Morebiti si ga marsikatera že kupuje. Gotovo pa jej ni znana prava vrednost one kave. Meni in pa nekaterim zdravnikom je se posrečilo pri omenjeni kavi zaslediti nedostojno sleparstvo. Frank-kava druga ni, kakor neka zmes z britkim koreninjem encijanovim in tedaj ravno zavolj prevelikega dodatka encijanovih korenin toliko dražilno deluje na človeški trebuh in drobovino in je tedaj ne samo brezkoristna za zdravje, marveč škodljiva. Na dalje nima Frank-kava nobenih redivnih moči v sebi in tedaj zasluži, da jo popolnem zavržemo.

Namesto ove škodljive in slabe kave priporočujem svoje surogatne kave, zlasti pa figove kave. Te so narejene iz fig in so jako primerne kot dodatek k pravej kavi, da se pri denarjih varčuje. Moje razne sorte figove kave so pridelane iz najboljših fig, kakoršne so Sultanfige, in na svitek nabrane fige; figova kava nima nič encijana v sebi, nič grenkega, diši izvrstno lepo in fino, se sladko kuša, pospešuje prebavljanje in daja sploh človeku zdravo in močno hrano.

Figova kava je že sama ob sebi sladka; zato se pri njej potroši menje cukra in prihrani znatno na denarjih. Vrh tega upljiva figova kava lahko razkrojilno, hladilno, in tanjša ali redči sok človeškega telesa, kar delovanje srca in drugih krvnih, potem prebavalnih itd. organov vedno pri pravem redu in pravilnosti ohranjuje. Na mrzlici boleni, potem na živcih bolelni ali nervozni ljudje njo slobodno pijejo, kar pri drugih kavah ni pripuščeno, zlasti ne pri grenkobnih surogatnih kavah, ki se iz tujega k nam vvažajo. Navadnej kavi, mešanej z mlekom, dodana figova kava onej mmoži redivno moč in tekne zlasti otrokom, ki so v rasti zaostali.

Nasvetujem gospodinjam rabiti figovo kavo tudi namesto drugih navadnih zajutrkovalnih jedil na primer: cmokov, žganjcev itd. Z mojo figovo kavo bodo ceneje izhajale, ljudje pa jim bodo mnogo živahniji odhajali na delo in kar je še posebne vrednosti: žeja jih ne bode nadlegovala. Žganjice, rozolije in drugih pijač jim ne bode treba kupovati, kar je gledé pametnega obnašanja pri delavcih jako imenitno.

Spodej pridjani cenik ponuja mnogo vrst moje surogatne kave, posebno pa priporočujem pri jako nizko nastavljeni ceni svoje razne sorte figove kave vsem p. n. povžitnikom in trgovcem.

Opozorujem zajedno častito občinstvo na moja prava, naturna vina in izvrstne šampanjevece.

Cenik.

Cena je nastavljena v aust. velj.; iz Maribora; za 100 funtov po številu paketov vsake vrste, brez odgovornosti za spremembo cene ali škodo prejemnikov.

Termin, rok 3 mesece ali 3% sconto „plačljiv v Mariboru“. Zneski niz 30 glđ. se jemljejo s poštnim povzetjem.

Razne sorte.

Arabska kava, najfiniša v dvojnem zavitku, v rumenem in belem papirju s črnim tiskom
 dto. v nagrbančenem papirju s črnim tiskom
 Cikorijska kava, zelo fina, v zelenem papirju z žoltimi obrazi v okroglih zavitkih

Zavitki v Kilo	fl.	kr.
1/8 1/10	12	—
1/8 1/10	12	—
1/8 1/10 1/16	11	—

[illegible]

Figova kava, mehko obvita.

Figova kava,	posebno fina, Sultan, v zabojih ali sodih	—	19	33	—
— dto.	posebno fina, indijska, v zabojih	—	25	33	—
— dto.	jako fina, mastna ali suha, № 1	—	17	—	—
—	№ 2	—	16	—	—
—	№ 3	—	15	—	—
Slovanska kava	v ploščatih zavitkih, belo modro in rudeče	$\frac{1}{8}$ $\frac{1}{10}$	12	50	—
Kava iz planinskih korenin	v ličnih zavitkih	$\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$	16	—	—
Dvostročna kava,	posebno fina, v ličnem zavitku z zlato in jasno-				
	modrim tiskom № 1	$\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{2}$	16	—	—
dto.	dto. № 2	$\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{2}$	15	50	—
dto.	dto. brez zlata № 3	$\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$	14	—	—
Zdravilna kava	v ličnem zavitku z zlato	$\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$	16	50	—
dto.	dto. brez zlata	$\frac{1}{8}$	14	50	—
Kava iz sladnega izlečka (Malz-Extract)	zelo fina, ličen zavitek	$\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$	21	—	—

 Naročnike uljudno poprosim, da blagovolijo sorte, koje želijo, zlasti pri figovi kavi, ali hočejo mastne ali suhe, natančno naznaniti, da jim zamorem tudi najnatančnije ustrezati.

Cenik raznih vin.

Cene so v austr. velj. na nevaršino prejemnika. Odlog 3 mesece ali 3% sconto, plačljiv v Mariboru.

Vino po vedrah se prodaja brez posode.

S premijami bilo je vino odlikovano v **Mariboru, Gradcu, Trstu, Lincu, Hartbergu** itd. itd.

Namizna vina

56 litrov ali vedro:

Mariborsko II.	10 gld.
Mariborsko I.	12 "
Ptujsko (Stadtberger)	14 "
Frauheimsko 1868	17 "
Pekersko (Pickerer)	20 "
Črešnjejsko 1868 (Kerschbacher)	22 "
Ljutomersko 1868 (Luttenberger)	28 "

Vina v butelijah.

Vel. flaša: Mala flaša:

Ritznojsko (Rittersberger)	60 kr.	35 kr.
Radiseljsko (Radiseller)	60 "	35 "
Kovačljenska (Schmidsberger)	70 "	40 "
Slavičko (Nachtigaller)	70 "	40 "
Jeruzalemsko (Jerusalemmer)	70 "	40 "
Ljutomersko (Luttenberger)	80 "	45 "
Janežko (Johannesberger)	90 "	50 "

Cena sodov: 1 sod z 1 vedrom ali pa 56 litre 3 fl. 40 kr., z 2 vedroma ali pa 112 litre 4 fl. 10 kr., z $2\frac{1}{2}$ vedra ali pa 140 litre 4 fl. 40 kr., s 5 vedri ali pa 280 litre 8 fl.

Cena zabojem za butelije in šampanjevec: 1 nov zaboj za 50 velikih ali 100 malih butelj 1 fl. 50 kr.

Manjši zaboji se zaračunijo s 4 kr. za veliko, in z 2 kr. za malo butelijo.

Le snažni in franko doposlani sodi se v 1½ mesecu jemljejo nazaj!

Cenik šampanjcev.

Cena v austr. velj. Odlog 3 mesece ali 3% sconto, plačljiv v Mariboru.

Premirani bili so moji šampanjeveci na **Dunaju, v Gradcu, Trstu, Lincu, Ptuj, Hartbergu** itd.

	Vel. flaša:	Mala flaša:		Vel. flaša:	Mala flaša:
Carte blanche	1 fl. 30 kr.	75 kr.	Najfiniši Burgundec, rudeč	1 fl. 60 kr.	— fl. 90 kr.
Champ. rosé	1 " 30 "	75 "	Moselle Mousseux	1 " 60 "	— " 90 "
à la Louis Rödeler, blanche	1 " 50 "	85 "	" Zlati biser	1 " 60 "	— " 90 "
à la Veuve Cliquot	1 " 60 "	90 "	" Rizlec	2 " — "	1 " 10 "
à la Moët Chandon	1 " 60 "	90 "	" Muškat	2 " — "	1 " 10 "

Šampanjec se mora v hladni kleti hraniti in sicer ležé. Najbolje stori, kdor zaboj, kakor ga je prejel, postavi na hladen prostor in ga ondi pusti, dokler ga ne rabi. Razpošiljatev se vrši od polovice oktobra do sred decembra in od konca februarja do začetka junija. Prosim tedaj za blagovoljno pravočasno naročevanje.

F. Auchmann - ova

celi priv. fabrika, za figovo in surogatno kavo, fabrika za šampanjevec in vinska kupčija
y Mariboru.